

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο δοκιμιογράφος αναλύει το φαινόμενο της εξειδίκευσης. Αρχικά, εξηγεί ότι σε αντίθεση με τις πρώτες κοινωνίες όπου ο άνθρωπος κατασκεύαζε τα πάντα, σήμερα υπάρχει κατανομή των εργασιών σε όλο το φάσμα των επαγγελμάτων και επιστημών. Διευκρινίζει ότι η εξειδίκευση βασίζεται τόσο στις δεξιότητες του ατόμου, όσο και στην εξάσκηση και τις συνθήκες του τόπου εργασίας. Συνεχίζει παρουσιάζοντας τα θετικά της αποτελέσματα στο βιοτικό επίπεδο και στο παραγόμενο έργο, ενώ θεωρείται απαραίτητη και στον χώρο της επιστήμης, αφού η γνώση δεν έχει όρια. Όμως επισημαίνονται και οι επιπτώσεις της που αφορούν την τυποποίηση αλλά και την ανεργία, καθώς η παραγωγή δεν εξισορροπείται από την αντίστοιχη ζήτηση. Καταλήγει ότι η εξειδίκευση οδηγεί στη μοναξιά, την απανθρωπιά και την αλλοτρίωση, παραθέτοντας την άποψη του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου.

B1.

- α.** Λάθος
- β.** Λάθος
- γ.** Σωστό
- δ.** Λάθος
- ε.** Λάθος

B2. α) Ένας τρόπος ανάπτυξης στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου είναι η αιτιολόγηση, καθώς εξηγεί γιατί η εξειδίκευση είναι απαραίτητη στον χώρο της επιστήμης. Ένας δεύτερος τρόπος ανάπτυξης είναι τα παραδείγματα, καθώς χρησιμοποιεί την ιατρική ως παράδειγμα τομέα επιστήμης στον οποίο η εξειδίκευση θεωρείται απαραίτητη.

β) Θεματική περίοδος: «Η προωθημένη... πολιτικές προεκτάσεις.»

Σχόλια-λεπτομέρειες: «Θα περίμενε κανείς... φάσμα ανεργίας.»

Κατακλείδα: δεν υπάρχει

γ) Η συνοχή ανάμεσα στις λεπτομέρειες της δεύτερης παραγράφου επιτυγχάνεται με:

το **όμως**, που δηλώνει αντίθεση,

το **ακόμα**, που δηλώνει προσθήκη,

το **για παράδειγμα**, που δηλώνει επισήμανση παραδείγματος,

το **ίδιο** που δηλώνει επανάληψη και

το **δηλαδή** που δηλώνει επεξήγηση.

B3. α) Η σύνταξη στην παραπάνω πρόταση είναι παθητική.

Η μετατροπή της σε ενεργητική γίνεται ως εξής:

Την αυξανόμενη παραγωγή θα μπορούσε να εξισορροπήσει, ιδιαίτερα στην καταναλωτική κοινωνία, η αυξανόμενη ζήτηση, που τόσο έντονα υποδαυλίζει η διαφήμιση.

β) «Προσπαθώντας κανείς να εντοπίσει τα αποτελέσματα της εξειδίκευσης θα υιοθετούσε καταρχήν ότι η εξειδίκευση...»

«παγερός άνεμος απανθρωπιάς»

B4. α) 1. η

2. ε

3.β

4. γ

5. ζ

β) άνοδο ≠ πτώση

μεγιστοποίηση ≠ ελαχιστοποίηση

αμβλύνει ≠ οξύνει

γ) Υπάρχουν ασκήσεις οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν τις πνευματικές μας ικανότητες.

Στη σύγχρονη καταναλωτική κοινωνία προτεραιότητα δίνεται στην ύλη και όχι στο πνεύμα.

Γ. επικοινωνιακό πλαίσιο: Πρόκειται για άρθρο, οπότε είναι απαραίτητος ο τίτλος. Το ύφος διαθέτει στοιχεία προφορικότητας.

«ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΕΥΧΗ Ή ΚΑΤΑΡΑ;»

Πρόλογος: Η εποχή του καθολικού ανθρώπου, του πολυπράγμονα που ασχολούταν με ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων έχει πλέον περάσει ανεπιστρεπτί. Χαρακτηριστικό του σύγχρονου άνθρωπου είναι η αποκλειστική ενασχόληση με ένα πολύ μικρό και εξειδικευμένο αντικείμενο εργασίας με την παράλληλη απόκτηση πολλών και ειδικών γνώσεων γύρω από το ίδιο αντικείμενο. Αυτό υπήρξε επακόλουθο διαφόρων αιτιών, κυρίως της ανάπτυξης της τεχνολογίας, έχει όμως αρκετές συνέπειες τόσο θετικές, όσο και αρνητικές.

Α' ζητούμενο: Αποτελέσματα εξειδίκευσης

1. Θετικά

- Προωθεί την επιστημονική έρευνα, καθώς ο ειδικός επιδιδόμενος σ' ένα μόνο γνωστικό τομέα, μπορεί να αποκτήσει ουσιαστική και σε βάθος γνώση.
- Αυξάνεται η παραγωγή, καθώς μειώνεται ο καταβαλλόμενος μόχθος και μεγιστοποιείται η απόδοση.
- Βελτιώνεται η ποιότητα των προϊόντων εφόσον ο εργαζόμενος γνωρίζει πολύ καλά το αντικείμενο της εργασίας τους και την εκτελεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.
- Προάγει το βιοτικό επίπεδο με την αυξημένη παραγωγή.
- Συμβάλλει στην εξοικονόμηση χρόνου και χρήματος, αφού επιταχύνεται η παραγωγή και χρησιμοποιούνται λιγότερο δαπανηρές μέθοδοι στην παραγωγική διαδικασία.
- Μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα τα προβλήματα που εμφανίζονται σε έναν κλάδο μέσω ομάδας ειδικών σε επιμέρους αντικείμενα.
- Οι συνεχώς πολλαπλασιαζόμενοι επιστημονικοί κλάδοι εξειδίκευσης δημιουργούν νέες ευκαιρίες για ενασχόληση του ατόμου σε περισσότερους επαγγελματικούς τομείς.

2. Αρνητικά

- Η τυποποιημένη εργασία οδηγεί το άτομο στην ανία, στην πλήξη, στην ανυπαρξία επικοινωνίας και στην αλλοτρίωση, δημιουργώντας ψυχολογικά προβλήματα.
- Χάνεται ο δημιουργικός χαρακτήρας της εργασίας και η χαρά της προσφοράς με αποτέλεσμα τον περιορισμό της δημιουργικής φαντασίας και την απουσία της πρωτοτυπίας, ενώ οδηγεί στην έλλειψη συναισθήματος και ανθρωπιάς.
- Οδηγεί στην πνευματική μονομέρεια και στερεί τη δυνατότητα της σφαιρικής, πολυπρισματικής θεώρησης των θεμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η απουσία πνευματικής καλλιέργειας (Τέχνες, Γράμματα), η αποστασιοποίηση και αδιαφορία για τα κοινά, η χειραγώγηση του ατόμου.
- Συντελεί στην αύξηση της ανεργίας.

Β' ζητούμενο: Τρόποι αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εξειδίκευσης

- Παροχή ολοκληρωμένης καλλιέργειας στο άτομο από το σχολείο μέσω της ανθρωπιστικής παιδείας που θα το ολοκληρώσει ψυχικά, ηθικά, κοινωνικά και δε θα αντιμετωπίζει την εξειδίκευση ως αυτοσκοπό.
- Προσπάθεια της οικογένειας να προσφέρει ποικίλα ερεθίσματα στα παιδιά ώστε να αναπτύξουν μια υγιή προσωπικότητα.
- Ορθός επαγγελματικός προσανατολισμός μέσω του οποίου το άτομο θα εκλέγει το επάγγελμα που ανταποκρίνεται στις δυνατότητες και στις κλίσεις του, θα το ικανοποιεί και θα αποφεύγονται η αλλοτρίωση και τα ψυχολογικά προβλήματα.

- Θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί η στάση του ατόμου απέναντι στην εργασία, ώστε να μην αντιμετωπίζεται χρησιμοθηρικά και να επαναπροσδιορίσει τις προτεραιότητές του.
- Σωστή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
- Συμμετοχή στο κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι ώστε να δοθεί ευκαιρία στο άτομο να ξεφύγει από την αποχάνωση, την παραίτηση, την πλήξη και την ανία.

Επίλογος: Η εξειδίκευση αποτελεί απαραίτητο εφόδιο στη σημερινή ανταγωνιστική κοινωνία. Όμως δεν σημαίνει και την αποκοπή του ατόμου από την καθημερινή πραγματικότητα. Η σφαιρική ανάπτυξη της προσωπικότητάς του είναι το ζητούμενο για να αποφύγει την απομόνωση και για να εξισορροπήσει το γενικό με το ειδικό.